

BARN

BIDRAGET

Läs, lär & le!

Tema:
Vårens
fester

Svenska
kyrkan i
Hamburgs
tidning
för barn -
Nr 1/2023

Svenska kyrkan
HAMBURG

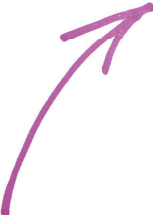
Välkommen att läsa Svenska kyrkan i Hamburgs tidning för barn, skapad av barn, ungdomar och vuxna!

”Läs, lär & le” är alltid mottot i ”Barnbidraget” och vi vill fylla tidningen med (just dina) berättelser, pyssel, bilder och kreationer. Vuxna får gärna lösa gåtorna tillsammans med mindre barn. Vi önskar en rolig och trevlig läsning!

Ditt redaktionsteam i Svenska kyrkan i Hamburg,
Alexander, Christina, Karolina, Margareta, Nicole
och Uta med ungdomsreportrarna Theodor och Paul

Innehållsförteckning

Välkommen till Barnbidraget 1/2023	Sidan 2-3
Bibelberättelsen	Sidan 4-5
Temat ”Vårens fester”	Sidan 6-19
Ungdomsreportrar	Sidan 12-14
Gåtor och ordlekar	Sidan 15 & 20-23
Impressum	Sidan 23
Barnverksamheten i församlingen	Sidan 24

PS: Du vet något om sommarens fester? Vilka har du firat i Sverige? Och vilka i Tyskland? Vad tycker du är bäst med sommaren? Och hur är det med dina personliga fester? Födelsedagar, namnsdagar, jubileer i familjen? Vilka tycker du mest om? Vad är din finaste upplevelse?

Skriv ett litet brev till mig! Eller måla en bild. Eller pyssla något som handlar om sommaren. Jag är jättenyfiken på vad du har upplevt! /Greta igen

HEJ!

KYRKRÅTTORNA TÄNKER EFTER...

... och säger som det är

Såg ni i förra utgåvan att temat skulle vara "Våra fester" i det här Barnbidraget? Tjaa, riktigt så blev det inte. Det finns så många fester på ett år att alla inte rymdes i den här tidningen. Så nu är temat istället "Vårens fester". Människor är lite märkliga ibland. Att de inte tänkte på den saken innan. De borde ha frågat oss – kyrkråttorna.

Du kanske minns mig och mina barn? Jag heter Greta och är mamma till Socka och Findus. Vi är kyrkråttorna som bor i Svenska Gustaf-

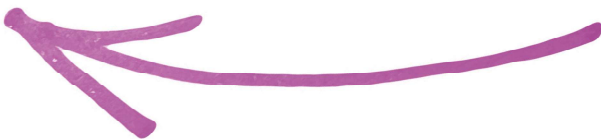

Adolfskyrkan i Hamburg. Vi har full koll på vad som är på gång i kyrkan. Och i fall människorna är lite förvirrade igen kan vi tala om för dig att tema i nästa Barnbidraget är "Sommarens fester". Ja, och nu anar

du redan att Barnbidraget som kommer ut i oktober kommer att handla om "Höstens och vinterns fester".

Så det är nog bäst att du frågar oss, kyrkråttorna, nästa gång! Vi har svar på allt. Och vill du träffa oss? Kom gärna till familjegudstjänsten den 19 februari. Då är det nämligen barnträff efteråt – vilket kommer att bli jättekul! Jag bara hoppas att Socka och Findus inte busar utan är tysta och snälla under gudstjänsten.

Din kyrkråtta Greta

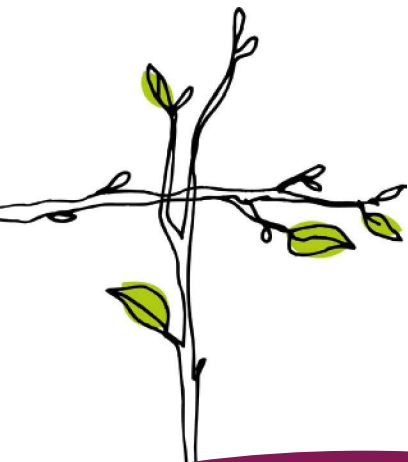

BIBEL BERÄTTELSE

Livet är starkare än döden

Snart är det påsk! Vi firar påsk för att minnas vad som hände med Jesus de sista dagarna under hans liv.

Tillsammans med sina bästa vänner är Jesus på väg till Jerusalem för att själv fira påsk. En av hans kompisar förråder honom och berättar för soldaterna var han är. Då tar de Jesus till fånga. Han ställs inför rätta och döms till döden. På långfredagen spikas han på korset och dör. Några av hans närmsta vänner är med. De är förstås ledsna. Jesus är ju deras bästa vän! Efteråt läggs han i en klippgrav med en stor sten framför ingången. En soldat får hålla vakt så att ingen ska kunna röva bort den döda kroppen.

BIBEL BERÄTTELSE

Livet är starkare än döden

Tidigt på söndag morgon kommer några kvinnor till graven för att smörja kroppen med olja. De oroar sig för den tunga stenen. När de kommer fram är stenen borta och graven är tom. De möter då en ängel som berättar att Jesus lever! Så de springer iväg och berättar för de andra lärjungarna.

Jesus blev sviken av sin bästa vän. Hur känns det när bästa vännen sviker? Jesus blir oskyldigt dömd och dödad. Hur känns det att vara oskyldig men ändå inte ha någon som tror på en?

Jesus blir levande igen för att vi ska veta att livet alltid är starkare än döden.

SEMMELDAGS!

Vad är det som ser ut som en tysk gräddpuff (Windbeutel), liknar tyska ordet Semmel och smakar grädde, marsipan och socker?

Just det – svenska semlor!
Som även finns i Finland och Estland. Oavsett varifrån semlan kommer så är nog de flesta barn överens om en sak: Semlor är små, söta och supergoda!

”Jag kan äta fyra semlor på en dag”, säger Per (4), ett av tio förskolebarn i samlingsen på det skandinaviska dagiset ”Lek så in i Norden“ i Hamburg, som brukar fira den danska traditionen ”fastelavn” (karneval) med svenska semlor i februari.

Slå katten af tønden Det danska ordet ”fastelavn” härstammar från lågtyskans ”Fastelabend” – kvällen före fastan. I ”Lek så in i Norden“ hängs en trätunna med godis

och små kattfigurer upp i taket. Sen gäller det att slå katterna ur tunnan med en pinne. Barnen ställer sig i kö och slår på skålen en efter en, tills den går i kras – och godiset faller ur!

”Fastelavn är mitt namn, boller vil jeg have. Hvis jeg ingen boller får, så laver jeg ballade“, sjunger barnen för att komma in i rätt stämning för karneval och semlor.

Den 21 februari 2023 är det nämligen fettisdag!

Att äta semlor är en gammal kristen tradition. Karnevalstisdag kallas fettisdagen i Sverige och namnet kommer faktiskt från fet-tisdagen. Den skapades för att folk skulle äta massvis med mat inför fastan, då man äter mindre – i fyrtio dagar ända fram till påsk.

Mums – så gott! ”Var semlor frallor från början?” undrar Linnéa (5). Namnet semla påminner många barn i Hamburg om tyska ordet ”Semmel“. Och helt rätt, det svenska ordet härstammar faktiskt därifrån. Bakverket var ursprungligen ett runt, sött bröd utan fyllning. Semlor kallas även fastlagsbulle eller fettisdagsbulle, ibland också hetvägg (Heißwecke).

”Vad innehåller semlor?” frågar Lio (5). ”Mycket grädde!” ropar de övriga barnen. Javisst, den klassiska semlan är vanligtvis fylld med marsipankräm och grädde. Semlor består av små jästbullar med kardemumma, toppade med mycket florsocker.

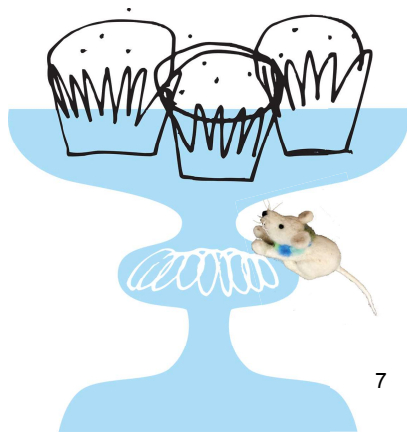
”Jag gillar inte grädde, jag vill hellre ha lakrits i min semla“, säger Edvin (3).

Semlor på karnevalstisdag ”Karnevalstisdag är en godisdag“, säger Linnéa (5). ”Man får äta så många semlor man bara vill den dagen. Jättekul tycker jag!“ Ursprungligen åts semlorna bara denna dag på året, senare utökades festandet till tre dagar. Då fick dagarna namn som fastlagssöndag, blåmåndag

och fettisdag. I Tyskland börjar karnevalen alltid på en torsdag (Altweiber) och måndagen därpå kallas Rosenmontag. Första dagen på fastan kallas för Aschermittwoch.

Traditioner kring karneval i Tyskland Ett typiskt sött bakverk under den färgglada karnevalssången i Tyskland är ”Krapfen”. Andra godsaker kallas för ”Mutzen”, ”Schmalzgebäck” eller ”Berliner”, mm. De är lika mycket en del av karnevalen som pepparkakor är en del av julen i Sverige.

”Det är så kul att vara någon annan för en dag“, säger Lio (5), som klädde ut sig till Spiderman föra året. Hans vänner Per (4) och Alex (5) gick som drake och som tiger. Linnéa (5) klädde ut sig till Pippi Långstrump på förmiddagen

och till häxa hemma på eftermiddagen. Edvin (3) vill klä ut sig till morot i februari.

”Men varför heter det karneval?” undrar Per (4). Förr ansågs fastan vara en köttfri tid. Carne vale är latin och betyder: ”Kött, farväl!” Karneval är namnet på de helgdagar man firar dagarna innan fastan. Seden går tillbaka ända till romartiden: Även de germanska stammarna firade den här säsongen med masker, förklädnader och framför allt med mycket oväsen, avsett för att driva bort onda andar och väcka de goda andarna.

Lusten att klä ut sig i Sverige I Sverige firar barnen inte karneval. Men det finns en annan tradition att klä ut sig som tyska barn inte har. ”Svenska barn klär ut sig till chokladhare under påsken”, gissar Edvin (3). Per (4) kommer på en annan idé: ”Nu vet jag, det finns påskhäxor i Sverige!”

Ja, framför allt på landsbygden i Sverige finns det påsk-

Påskkärring Linnea

kärringar. Små flickor och pojkar klär ut sig till häxor med kjolar, huvuddukar, kofter och målade fräknar. Sedan går de från hus till hus på skärtorsdagen och erbjuder grannarna självmålade påskbilder i utbyte mot godis.

Sedan början av nittonhundratalet imiterar påskkärringar den samling häxor som enligt legenden tar sig till Blåkulla, den svenska motsvarigheten till tyska Blocksberg. Mycket praktiskt för barn som är både svenska och tyska, tycker Linnéa (5): ”Vad kul, då kan jag använda min häxdräkt en gång till under påsken.”

Text: Nicole Rodig

Påskägg, Osterhase, påskalamm och påskris

Ägg är en gammal symbol för livet, därför passar det bra när vi firar att Jesus återuppstått från de döda.

Genom det hårda skalet, en symbol för graven, bryter Kristi nya liv fram. Och visst är de söta – de nykläckta, gula och flummiga små kycklingarna som kläcks och skuttar ur äggen.

Förr i tiden fick folk inte äta ägg under fastan.

Så fram till påskdagen hade det samlats jättemånga (hårdkokta) ägg på bondgårdarna. Och på påskdagen fick man äntligen äta dem!

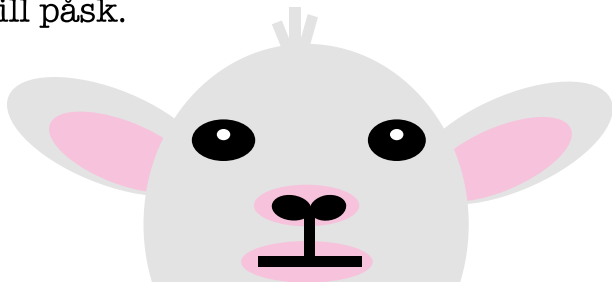
Folk målade dem i olika färger och gömde dem (i Tyskland) för att barnen skulle ha roligt. Sen fick man ju hitta på en berättelse om varför det låg brokiga ägg i trädgården – och då kommer ”der Osterhase”, påskharen, in i leken.

Påskägg, Osterhase, påskalamm och påskris

Förr i tiden, när vintrarna var riktigt hårda och kalla även i Tyskland, var det många harar som letade efter mat i byarnas trädgårdar på våren. Efter den långa vintern kunde de inte längre hitta mat någon annanstans. Harar är faktiskt mycket skygga djur och kommer vanligtvis aldrig i närheten av människor. De hoppade alltså över gårdarna och då är det väl helt klart att det var de som gömde påskäggen?

Samtidigt har haren varit en fruktbarhetssymbol i många hundra år, eftersom den är ett av de första djur som får ungar på våren. Även han står alltså för **nytt liv efter en kall och mörk vinter.**

Symbolen för den kristna påsken är lammet. Traditionen är många, många hundra år gammal och nämns i Moseboken i bibeln – en väldigt spännande historia som vi ska berätta för dig vid annat tillfälle. Lammet är en annan symbol för livet i många kulturer, då de föds tidigt på våren. Dessutom står deras vita päls för renhet. Därför bakar man fortfarande bröd och kakor i form av små lamm till påsk.

Påskägg, Osterhase, påskalamm och påskris

Påskägg och lamm är symboler som används i både Sverige och i Tyskland. Påskharen kommer ursprungligen från Alsace i Frankrike och hoppar bara omkring i Tyskland. Däremot finns det en sed i Sverige som inte finns i Tyskland: påskriset.

Påskriset är björkris som hämtas in under stilla veckan, dvs veckan före långfredag och påsk. Förr i tiden piskades barn och tjänstefolk med björkris för att påminna om Kristi lidelse på långfredagen. Sedan vände man om traditionen och barnen fick piska sina föräldrar med björkriset. Och det låter ju mycket roligare! Sen glömde man bort betydelsen och tyckte att det bara var roligt med lite dekoration till påsk. Och eftersom ännu inget blommar i Sverige den årstiden så fick man hitta på något roligt och brokigt och färga fjädrar att dekorera björkriset med. Och jo, det här med påskägg känner du ju redan till. Och det är ju hönsen som lägger äggen...

Vi har alltså lite olika påsk seder i Sverige och Tyskland. Men ett har de gemensamt: De symboliserar livets seger över döden.

UNGDOMS REPORTARNA!

Theodor

Paul

Idag: Intervju med Frida om **Valborg!**

Inför intervjun har vi kollat lite på nätet och hittat en beskrivning:

„**Valborg** är en mycket gammal högtid, som kom till Sverige från Tyskland någon gång under medeltiden. Eldarna var tidigt ett inslag i denna skyddande fest, liksom ungdomstemat. Dess ursprung är katolskt, och firas till minne av det tyska helgonet Walpurgis.“
(Källa: <https://www.nordiskamuseet.se/>)

Hej Frida!

Vad betyder Valborg för dig?

Detta är en tradition där vi svenskar firar in våren.

Hur brukar du fira Valborg?

Vi brukar alltid sjunga lite sånger och kolla på majbrasan, en riktigt stor brasa!

Detta är verkligen ett vårtecken och ses som en väldigt mysig tradition.

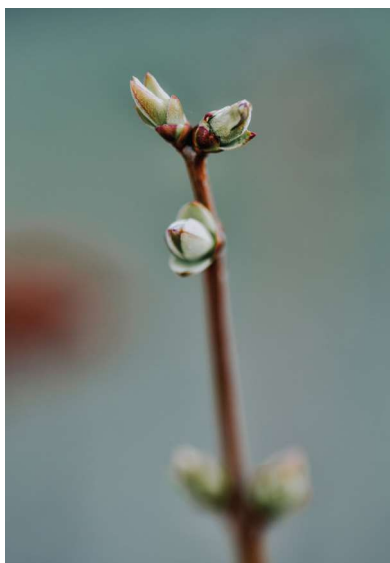

Firas Valborg mest med familjen?

Ja, men det är även här tonåringar brukar ha egen fest sedan på kvällen. Efter brasan så träffas en massa ungdomar i någon park och firar Valborg med lite fest.

Kring Valborg firas också studentfester, eller hur?

Ja, dagen börjar alltid med en frukost med klassen och ibland kommer lärare dit också. Det brukar alltid ske väldigt tidigt då detta ska ske innan man åker till skolan för fotografering och lite senare även ett utspring.

Vad är ett utspring?

På utspringet är det klassen som springer ut från skolan till en låt med oftast dans och sedan möts man av familj och vänner för att hyllas att man har gått ut gymnasiet. Familjen brukar alltid ha fixat en skylt med någon fånig bild på en! Efter detta så brukar det ske att man åker flak, lastbilsflak. Med musik och firande åker man runt där genom stan på flaket.

Det låter kul! Vad händer sen?

Efter detta brukar alltid sin egna mottagning äga rum. Det kan vara hemma hos sig eller i en lokal men här möts man av sina nära och kära. De som vill fira att man har tagit studenten!

Det blir långa dagar...!

Haha, ja, efter detta börjar kvällen och då brukar det alltid vara en stor studentfest. Här firar och festar alla studenter och har en jättebra kväll!

Full av dans och glädje!

Tack snälla Frida!
Theodor & Paul

ORDKUNSKAP

VILKA HÖR IHOP?

Dra streck mellan vårens fester och de rätta begreppen som hör till festerna!

Fettisdagen

Pingst

Fasching

Kristi himmelsfärd

1. maj

Födelsedagen

Påsk

Valborg

Konfirmation

Ägg

Olivgårdsberget

Presenter

Arbetarrörelsen
och demonstrationer

Brasa och sånger

Löften

Party

Semla

Den heliga Anden

Lösningar
Fettisdagen - Semla
Pingst - Den heliga Anden
Fasching - Party
Kristi himmelsfärd - Olivgårdsberget
1. maj - Arbetarrörelsen och demonstrationer
Födelsedagen - Presenter
Påsk - Ägg
Valborg - Brasa och sånger
Konfirmation - Löften

KRISTI HIMMELSFÄRD

Jesus lämnar sina vänner

Jesus återuppstod på påskdagen. Under de följande 40 dagarna visade han sig på olika sätt för sina vänner, pratade och åt tillsammans med dem. På den fjortionde dagen efter uppståndelsen vandrade han till Olivgårdsberget tillsammans med dem. Hans vänner blev mycket ledsna när de förstod att han skulle lämna dem för alltid. Jesus lovade att han skulle skicka den heliga Anden för att ge dem kraft och tröst. Vännerna fick sedan se honom lyftas upp i höjden, där han togs upp av ett moln. Därför tänker vi på Kristi himmelsfärd 40 dagar efter påsk, och dagen kallas för Kristi himmelsfärdsdag. I år är det den 18 maj.

I Sverige firas Kristi himmelsfärd ofta med en morgongudstjänst utomhus – en så kallad gökotta. Gökottan är främst en tradition från södra och mellersta Sverige.

Förutom åminnelse av Jesu himmelsfärd är dagen också känd som den första sommardagen. Detta innebar att vinterklädseln lades undan och kvinnorna kunde gå barärmade – därav kommer namnet "barärmdagen". I Värmland började kvinnorna använda sina bomullsklänningar.

Även sommarsjöfisket inleddes den dagen och kallas därför ibland också för metardagen. Mängden av fisk man fångade ansågs avgöra hur fisket skulle bli resten av året.

Färglägg gärna bilden där Jesus far upp till himlen

I Tyskland firar papporna ”Vatertag”

Kristi himmelsfärdsdagen firas även i kyrkorna i Tyskland. Men känner du till den tyska seden att pappor brukar fira ”Vatertag” samma dag? De träffas för att vandra, göra utflykter och för att ha roligt tillsammans. Seden syftar på vandringen som Jesus gjorde till Olivberget med lärjungarna.

PINGST – DEN HELIGA ANDENS HÖGTID

Festen för ...

När Jesus for till himlen på Kristi himmelfärdsdagen

tröstade han sina vänner med att han skulle skicka den heliga Anden som skulle ge dem kraft och tröst. På pingstdagen, tio dagar senare, var alla vänner församlade. Plötsligt hördes ett dån likt en stormvind från himlen som fyllde hela huset där de satt. De såg hur små tungor som av eld spridde sig och satte sig på var och en av dem, och alla fylldes av helig ande.

Pingsten är den heliga Andens högtid. En högtid där vi blir påmind om att Gud finns både mitt bland oss och inom oss. Den heliga Anden är Guds osynliga närvaro och kallas även för

livets ande. Det är ingen tillfällighet. Ord som andedräkt och att andas påminner om livets grund. Gud är både lika osynlig och lika verklig som vår andedräkt.

... livets ande

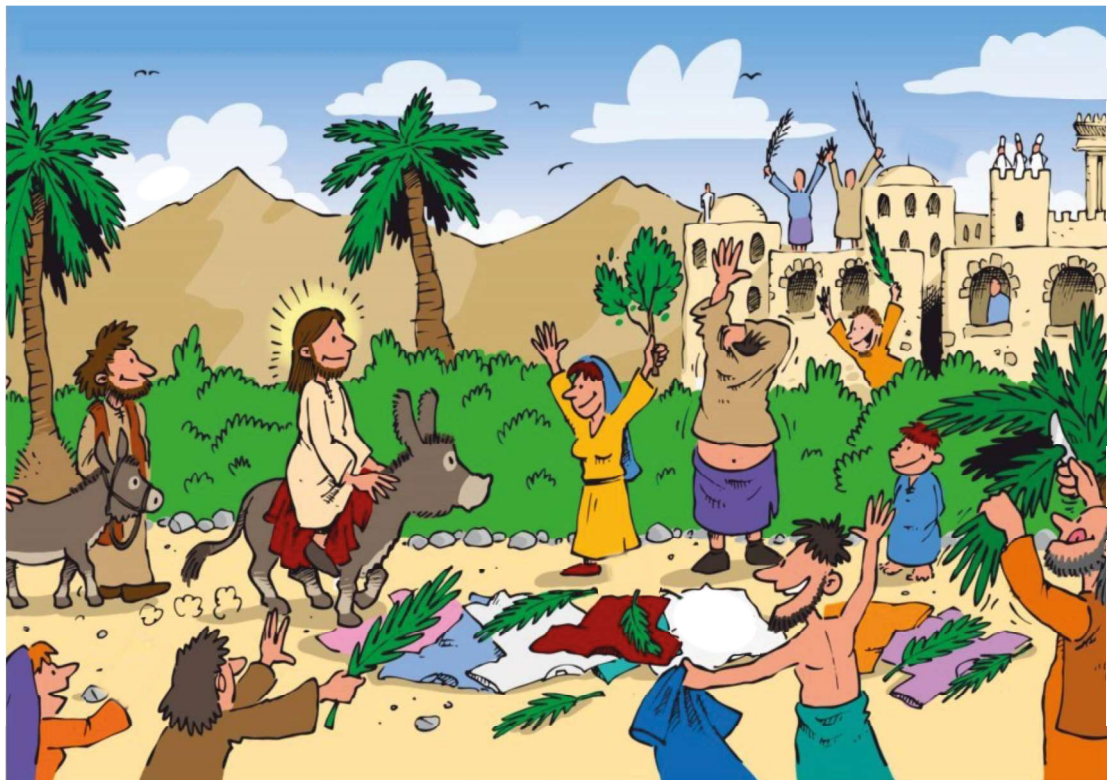
Den heliga Anden satte sig som små tungor av eld på var och en av Jesu vänner.

Färglägg gärna bilden.

Finns fem fel i palmsöndags scenen!

O nej! Fem fel har smugit sig in i den här bilden! Kan du finna dem?

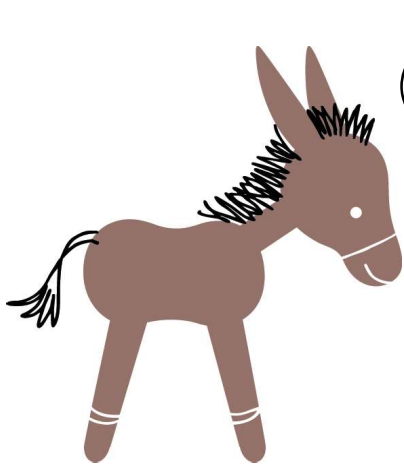
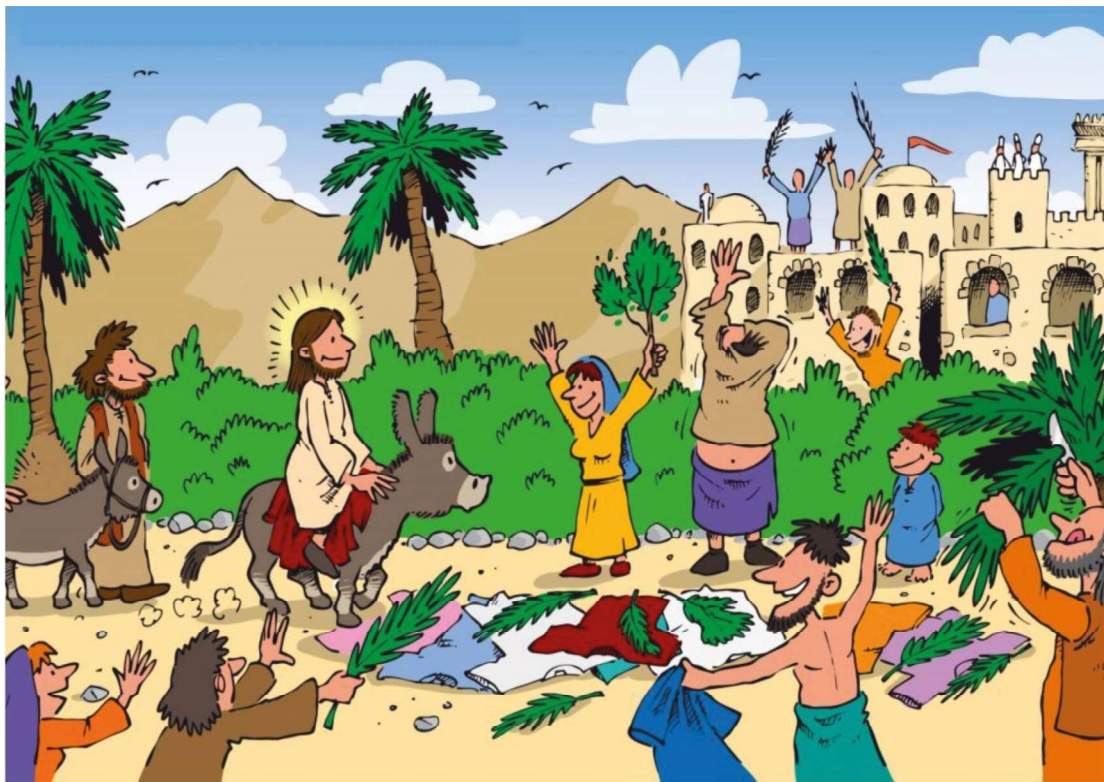
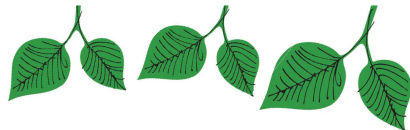

Här ser du scenen som Jesus upplevde en vecka före påsk. Han ville fira påsk tillsammans med sina vänner och rider in i staden Jerusalem på en åsna. Utanför staden stod många människor som applåderade när de kände igen honom. De lade sina kappor, filter och palmlblad på vägen så att Jesus kunde rida på dem som på en matta. Folket ropade: "Hosianna! Länge leve Jesus! Prisa honom som kommer i Herrens namn! Jesus ska vara vår nye kung! En fredskung! Hosianna!"

För att folk viftade med palmlblad och la dem på vägen kallas söndagen före påsk för palmsöndagen. Bara några dagar senare hade människorna glömt den glädjen och all jubel – på långfredagen och påsken.

Den här bilden är rätt!

Palmåsna?!

ÄR DU EN PALMÅSNA?

I vissa regioner i Tyskland kallas den som sover längst på palmsöndagen för palmåsna.

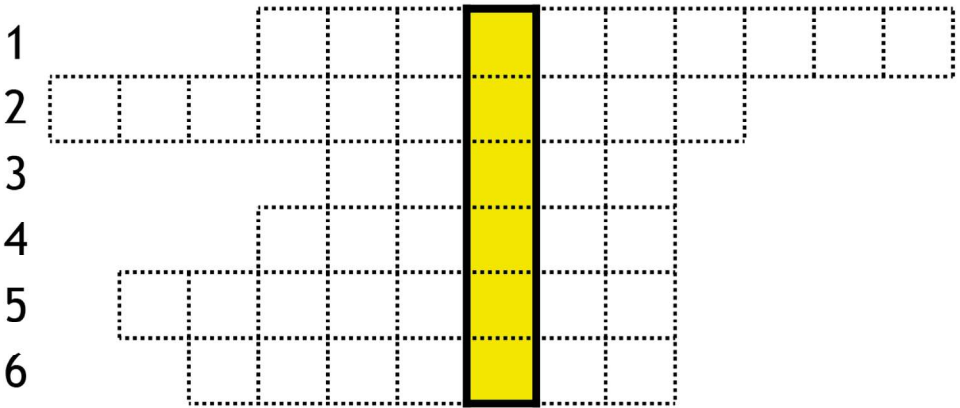
Vem är det i din familj?
Kanske mamma? Eller pappa?

I så fall får du ropa: "Palmåsna, palmåsna, palmåsna!" eller för all del så kan du ropa på tyska också: "Palm-Esel, Palm-Esel, Palm-Esel!" när de äntligen stiger upp...

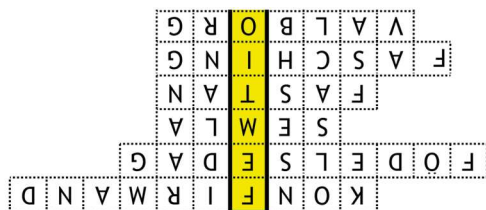
KORSORD!

Vad betyder ordet "pingst"?

Svara på frågorna och fyll i rutorna så ser du lösningen i de gula rutorna.

- 1 Vad kallas ungdomarna för när de konfirmeras?
- 2 Vad heter dagen när du fyller år?
- 3 Vad äter man på fettisdagen? En ...
- 4 Efter fettisdagen börjar ...
- 5 Vad firar barn i Tyskland när de klär ut sig på våren?
- 6 Vad firar man i Sverige den 30 april?

Bokstavstumult

Nu har återigen ord gömt sig i en hel röra med bokstäver. Vi har gömt 13 ord här i rutan! Hittar du alla? Ringa in alla ord som du hittar. Funkar både på vågrätt håll och vertikalt. Lycka till!

F	E	V	A	L	B	O	R	G	C	K	X	Ü
P	F	W	T	S	E	M	L	O	R	O	P	L
S	Z	Q	R	E	A	S	D	H	A	N	Å	M
T	A	M	A	R	I	A	F	I	S	F	S	J
E	C	A	E	R	P	O	U	M	B	I	K	N
R	P	Å	S	K	R	I	S	M	N	R	K	H
Ü	I	S	W	T	M	N	A	E	M	M	Ä	B
P	N	D	Q	Z	P	L	Ö	L	Ä	A	R	G
O	G	L	A	J	E	S	U	S	Ö	T	R	V
I	S	A	S	U	I	O	P	F	L	I	I	F
U	T	M	G	R	A	V	L	Ä	K	O	N	C
Z	H	M	S	D	F	G	H	R	J	N	G	A
T	G	F	J	K	Ö	L	Ä	D	M	N	B	V
R	T	R	A	D	I	T	I	O	N	E	R	I

fact Vågrätt: Valborg,
semlor, Maria, påskris,
Jesus, grav, traditioner.
Lodrätt: Fester, pingst,
Lamm, himmelsfärd, kon-
firmation, påskkärring

REDAKTIONELLT / IMPRESSUM

UTGÅVA Nr. 1/2023: Februari 2023
Bilaga till Kyrkobladet 1/2023

Utskick av nästa BARNBIDRAGET är i juni 2023.
Deadline för inlämning av material är
den 22 maj 2023.

ANSVARIG UTGIVARE:

Schwedische Gustaf-Adolfs-Kirche in Hamburg e.V.,
Ditmar-Koel-Str. 36, DE-20459 Hamburg
Kyrkorådets ordförande: Kristina Ekelund,
kristina.ekelund@svenskakyrkan.se

KONTAKTUPPGIFTER

hamburg@svenskakyrkan.se
tel 0049-40-3203 14 04
fax 0049-40-3194 762
www.svenskakyrkan.se/hamburg,
www.facebook.com/svenska.hamburg/

LAYOUT

Alexander Hansen, alexander@volt.se, Margareta
Schirmacher, margareta.schirmacher@svenskakyrkan.se

ILLUSTRATIONER

Finya; Alexander Hansen; Svenska kyrkan Ikon; Finn
fem fel: www.familien234.de Erzbistum Köln/Grafik
K. Junker; Målarbild Kristi himmelsfärd sidan 9:
Katolska pedagogiska nämnden, www.kpn.se; Pingst-
bilden sidan 11: Jasmin Eckes, Ev. Jugendzentral Bad
Dürkheim

REDAKTION

Uta Schulz, uta.schulz@svetys.net;
Alexander Hansen, alexander@volt.se;
Nicole Rodig, nicole@nrodig.de; Paul, Theodor

FOTO Svenska kyrkan i Hamburg

TITELSIDA Johannes Frandsen, Svenska kyrkan Ikon

BARNVERKSAMHET

Alla barn
är välkomna!

På onsdagar mellan klockan 16–18 håller kyrkan öppet för dig som är barn och dina anhöriga. Vi har i nuläget ingen åldersgräns men de barn som brukar komma är huvudsakligen i förskoleålder. Varje träff kommer att ha ett särskilt tema och vi jobbar med olika kreativa former. Men självklart finns det utrymme för fri lek, sångstund och fika.

Vi träffas även under vissa helger. Dessa träffar är i samband med familjegudstjänsterna. Vi informerar om detta på hemsidan.

Har du lust att vara med i barngruppen? Mejla till:
karolina.tjernberg@svenskakyrkan.se.

FASTA PROGRAMTIDER FÖR BARNFAMILJER

ONSDAGAR

Barngruppen
kl. 16.00–18.00

SÖNDAGAR

Barnkören repar en gång i
månaden, den dag det är
familjegudstjänst kl. 10–10.45

PROGRAM ONSDAGSTRÄFFAR

Onsdag 1 mars 2023	Fingermålning
Onsdag 8 mars 2023	Gemensam lek
Onsdag 15 mars 2023	Överraskning

FAMILJEGUDSTJÄNSTER

Barn är alltid välkomna i gudstjänst, men familjegudstjänster på följande söndagar har särskilt fokus på barn:

19 feb & 7 maj, kl. 11 Gustaf-Adolfskyrkan
11 juni, kl. 11 Friluftsgudstjänst Jenischpark

